

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lintulajin tappamista

Hakija

Tmi JK Niittylä / Pekka Niittylä

Asia

Lupahakemus kahden varpusen (*Passer domesticus*) tappamiseksi kauppakeskuksen ravintolatiloihin kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi ajalla 20.1.-28.2.2025 Kampin ja Redin kauppakeskuksissa Helsingissä, Uudellamaalla.

Hakemus

Hakija hakee lupaa kahden varpusen tappamiseen Kampin kauppakeskuksen 5. kerroksen ja Redin kauppakeskuksen 1. ja 2. kerroksen ravintola-alueilta. Molemmissa kauppakeskuksissa on oleillut yksi varpunen jo useamman viikon ajan. Varpuset aiheuttavat hygieniariskin, sillä ne ovat ravintoloissa liikkueensa ulostaneet jopa suoraan lautasille.

Varpusia on yritetty saada kiinni verkoilla, elävänä pyytävillä häkeillä ja iskuverkolla, lisäksi lintuja on yritetty houkutella ulos atrapin avulla. Keinot eivät ole kuitenkaan tuottaneet tulosta. Samoissa tiloissa on ollut myös talitiaisasia ja muita varpusia, mutta ne on saatu edellä mainituin menetelmin poistettua.

Hakija hakee lupaa tappaa varpuset joko ampumalla tai iskuloukulla (hiirenloukku). Hakijan mukaan ampuminen on kuitenkin kyseisissä tiloissa haastavaa, koska niissä on paljon lasia. Linnut ovat myös piilotelevia, ja ovat esillä pääasiassa samaan aikaan, kun tiloissa liikkuu ihmisiä. Linnut ovat olleet tiloissa jo usean viikon ajan, ja ne pitäisi saada poistettua mahdollisimman pian. Siksi hakija hakee toissijaisena menetelmänä lupaa myös iskuloukun käyttöön. Loukkua käytetään siinä tapauksessa, ettei lintuja saada kohtuullisessa ajassa poistettua ampumalla ja sitä valvotaan jatkuvasti, jotta voidaan varmistaa, ettei linnulle aiheudu tarpeetonta kärsimystä. Hakijan mukaan iskuloukku ei muistuta rakenteeltaan elävänä pyytäviä verkkoja ja loukkuja, minkä vuoksi tämä menetelmä voisi olla toimiva ratkaisu.

Määräykset, joita hakemus koskee

Varpunen on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu. Lisäksi laji on uhanalainen.

Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitetun eläinlajin tahallinen tappaminen ja vahingoittaminen on kielletty.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle luvan kahden varpusen tappamiseen hakemuksen mukaisissa kauppakeskuksissa alla luetelluin ehdoin.

- 1 Lupa on voimassa 16.3.2025 asti.
- 2 Lupa on voimassa hakemuksen mukaisten rakennusten sisätiloissa, joissa käsitellään ja varastoidaan elintarvikekäyttöön tarkoitettuja materiaaleja, joihin päätyessään lintujen ulosteet voivat aiheuttaa hygieniä- ja terveysriskin.
- 3 Lintujen pääsy sisätiloihin tulee pyrkiä estämään ennalta. Ennaltaehkäiseviä keinoja sekä karkotuskeinoja tulee jatkuvasti ylläpitää ja kehittää.
- 4 Linnut tulee ensisijaisesti pyrkiä poistamaan sisätiloista elävänä aiheuttamatta niille tarpeetonta kärsimystä käyttämällä esim. haavia tai lintuhäkkiä, joka ei vahingoita lintua. Pyydystetty lintu tulee vapauttaa välittömästi kuljetuksen jälkeen.
- 5 Iskuloukkua saa käyttää vain, mikäli elävänä pyynti, ulos ohjaaminen tai ampuminen ei onnistu. Iskuloukkua saa käyttää vain jatkuvan valvonnan alaisena.
- 6 Lintujen tappaminen on tehtävä metsästyslaissa sallituin ja säädetyin menetelmin.
- 7 Luvan saajan on varmistuttava siitä, ettei luvan käytöstä aiheudu vaaraa ihmisille.
- 8 Mikäli tapetut linnut ovat rengastettuja, renkaat ja niiden löytöpaikka- ja aikatiedot on toimitettava Luonnontieteellisen keskusmuseon rengastustoimistoon (Rengastustoimisto, PL 17, 00014 Helsingin yliopisto, tai sähköisellä rengaslöydön ilmoituslomakkeella <https://loydos.luomus.fi/forms/rengasloyto>).
- 9 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 10 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimesta) ja pyydettyessä lupa on esitettävä.
- 11 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin.
- 12 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista yhdessä Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 13 Luvan käytöstä tulee raportoida kuluvan vuoden loppuun (31.12.2025) mennessä. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/145/2025 varustettuna. Raportissa tulee ilmetä, tapettujen varpusten tappamispaikka ja -ajankohta, miksi on päädytty lintujen tappamiseen sekä ongelman uusiutumisen ehkäisemiseksi tehdyt toimenpiteet.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi.

Varpuset oleilevat ruokailutiloissa, joissa niiden läsnäolosta aiheutuu hygieniariski. Varpusia on yritetty saada kiinni elävänä pyytävillä loukuilla ja houkuttimilla, mutta nämä keinot eivät ole tuottaneet tulosta. Hygieniariskin poistamiseksi linnut on kuitenkin saatava poistettua kauppakeskusten tiloista.

Varsinais-Suomen ELY-keskus katsoo, että huomioiden hakijan yritykset lintujen elävänä poistamiseen, ongelmaan ei ole löydettävissä muuta tyydyttävää ratkaisua, kuin kyseessä olevien varpusyksilöiden tappaminen.

Lintujen lopettamisen tulee tapahtua metsästyslain säädösten mukaisesti. Mikäli lintuja ei saada kohtuullisessa ajassa poistettua ampumalla, on hakija esittänyt toimenpiteeksi myös iskuloukun käyttöä. Koska menetelmä ei ole yleisesti lintujen pyydystämiseen käytetty menetelmä, Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää luvan iskuloukun käyttöön vain jatkuvan valvonnan alaisena. Iskuloukun lauetessa tulee heti varmistaa, että lintu on kuollut, ja tarvittaessa lintu on välittömästi lopetettava. Jotta hakijalla on riittävästi aikaa myönnetyn toimenpiteen toteuttamiseen, on lupa-aikaa pidennetty 16.3.2025 asti.

Kansanterveyttä uhkaavan ongelman uusiutumisen ehkäisemiseksi kauppakeskuksissa tulee tehdä ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä. Ulko-ovien osalta tulee selvittää, olisiko niiden yhteyteen mahdollista esim. asentaa karkottimia, ja voisiko lastauslaiturilla

käyttää ovilamelleja. Hygieniariski on olemassa välittömästi lintujen päästessä sisätiloihin, ja tehokkain keino riskin torjumiseksi on estää lintujen sisäänpääsy.

Varpunen on erittäin uhanalainen laji, mutta kahden yksilön tappamisen ei arvioida vaarantavan lajin suotuisan suojelutason saavuttamista.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Luvan mukaisiin toimenpiteisiin tulee voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Hygieniariski on akuutti, ja linnut tulee saada poistettua tiloista mahdollisimman nopeasti. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida sen luonteen vuoksi lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Saija Porramo ja ratkaissut yksikön päällikkö Olli Mattila.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Uudenmaan ELY-keskus kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Helsingin poliisilaitos kirjaamo.helsinki@poliisi.fi

Helsingin kaupunki helsinki.kirjaamo@hel.fi

Helsingin seudun lintutieteellinen yhdistys Tringa ry. suojelusihteeri@tringa.fi

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry uusimaa@sll.fi

Tapiola Kanta-Häme - Uusimaa ry info@tapiolary.com

Natur och Miljö r.f. kansliet@naturochmiljo.fi

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys helsy@sll.fi

Suoritemaksu 316 €

Tämä asiakirja VARELY/145/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/145/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Porramo Saija 07.02.2025 14:59

Ratkaisija Mattila Olli 07.02.2025 15:02

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiantona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Helsingin hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42069

Telefax: 029 56 42079

Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.